

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **15 listopada 2012 r.**

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

	Przewodniczący:	SSA Bogumiła Burda (spr.)
	Sędziowie:	SSA Janina Czyż SSA Alicja Podczaska
	Protokolant	st.sekr.sądowy Anna Budzińska

po rozpoznaniu w dniu **15 listopada 2012 r.**

na rozprawie

sprawy wniosku **M. S.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w J.**

o zwrot świadczenia

na skutek apelacji pozwanego organu rentowego

od wyroku **Sądu Okręgowego w Krośnie**

z dnia **19 czerwca 2012 r.** sygn. akt **IV U 640/12**

z m i e n i a zaskarżony wyrok i o d d a l a odwołanie.

Sygn. akt III AUa 812/12

UZASADNIENIE

Decyzją z 15 lutego 2011r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w J. zobowiązał M. S. do zwrotu nienależnie pobranej renty socjalnej za okres od 1 września 2011r. do 30 września 2011r. w kwocie 611, 67 zł., z tytułu przekroczenia dopuszczalnej kwoty przychodu w tym okresie.

W podstawie prawnej decyzji organ rentowy powołał przepis art. 138 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz art. 84 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych.

W odwołaniu od powyższej decyzji skierowanym do Sądu Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Krośnie M. S. wniósł o jej zmianę poprzez uchylenie obowiązku zwrotu pobranej renty.

Wyjaśnił, że do przekroczenia dopuszczalnej kwoty doszło wskutek wypłacenia mu przez zakład pracy wynagrodzenia za miesiąc sierpień 2011r. w miesiącu wrześniu.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w J. w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie i podtrzymał stanowisko zaprezentowane w uzasadnieniu decyzji.

Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Krośnie po rozpoznaniu sprawy wyrokiem z 19 czerwca 2012r. zmienił zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w J. w ten sposób, że stwierdził, iż wnioskodawca nie jest zobowiązany do zwrotu świadczenia za okres od 1 września 2011r. do 30 września 2011r. w kwocie 611,67 zł.

W uzasadnieniu rozstrzygnięcia Sąd Okręgowy naprowadził, że odwołanie wnioskodawcy jest uzasadnione, gdyż z tytułu pracy otrzymał wprawdzie wynagrodzenie we wrześniu 2011r. w kwocie 1025,64 zł brutto, jednakże przychód w tej wysokości osiągnął w sierpniu, bowiem było to wynagrodzenie za pracę w sierpniu.

W podstawie prawnej rozstrzygnięcia Sąd I instancji powołał art. 10 ust. 6 ustawy o rencie socjalnej i dodatkowo art. 477¹⁴ § 2 kpc.

Apelację od wyroku Sądu Okręgowego skierował do Sądu Apelacyjnego Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w J..

Zarzucając naruszenie prawa materialnego poprzez ustalenie, że wnioskodawca nie jest zobowiązany do zwrotu nienależnie pobranego za okres od 1 do 30 września 2011r. świadczenia, organ rentowy wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie odwołania M. S. w całości.

W uzasadnieniu apelacji Zakład wskazał, że w świetle obowiązujących przepisów brak jest podstaw do przyjęcia, że otrzymane przez wnioskodawcę we wrześniu 2011r. wynagrodzenie stanowi przychód uzyskany w sierpniu 2011r.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Apelacja Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w J. ma usprawiedliwione podstawy i dlatego jest uzasadniona.

Zgodzić należy się z organem rentowym, że wyrok Sądu I instancji wydany został z zarzucanym mu naruszeniem przepisów prawa materialnego przez błędne przyjęcie, że wnioskodawca nie jest zobowiązany do zwrotu świadczenia rentowego wypłaconego mu za wrzesień 2011r.

Sąd Okręgowy przywołując treść art. 10 ust. 6 ustawy z dnia 27 czerwca 2003r. o rencie socjalnej stwierdził, że wnioskodawca nie jest zobowiązany do zwrotu pobranej renty, gdyż wypłacone mu we wrześniu 2011r. wynagrodzenie z tytułu zatrudnienia stanowi przychód osiągnięty w sierpniu.

Stanowisko Sądu I instancji w ocenie Sądu Apelacyjnego jest błędne.

Stan faktyczny sprawy, w istocie niekwestionowany przez strony, jest bezsporny.

Na mocy decyzji ZUS Oddziału w J. z 18 lutego 2008r. M. S. jest uprawniony do renty socjalnej od 24 stycznia 2008r. na stałe.

W okresie od 1 lipca do 31 sierpnia 2011r. wnioskodawca zatrudniony był w (...) Sp. z o.o. w W. i wynagrodzenie za sierpień 2011r. w kwocie 1025, 64 zł brutto pracodawca wypłacił mu we wrześniu 2011r.

Stosownie do art. 10 ust. 1 ustawy o rencie socjalnej prawo do tego świadczenia zawiesza się w razie osiągnięcia przychodu z tytułu działalności podlegającej obowiązkowi ubezpieczenia społecznego, a w myśl ust. 6 art. 10 prawo do renty socjalnej zawiesza się za miesiąc, w którym zostały osiągnięte przychody, o których mowa w ust. 1 – 5, w łącznej

kwocie wyższej niż 30% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia za kwartał kalendarzowy ostatnio ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego do celów emerytalnych.

Fakt otrzymania przez wnioskodawcę wynagrodzenia za sierpień 2011r. we wrześniu 2011r. jest bezsporny i w świetle uregulowania zawartego w przytoczonym art. 10 ust. 6 ustawy o rencie socjalnej uznany być powinien za przychód osiągnięty właśnie w tym miesiącu - wyższy od kwoty 1009,90 zł stanowiącej 30% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia za II kwartał 2011r. ogłoszonego dla celów emerytalnych od 1 września 2011r., co skutkowało zawieszeniem pobranej przez wnioskodawcę renty socjalnej.

Dla zaakceptowania decyzji organu rentowego niezbędnym było dodatkowo przesądzenie, czy na wnioskodawcy ciąży obowiązek zwrotu pobranej renty, jako świadczenia nienależnego.

Pojęcie „nienależnego świadczenia” określone zostało w art. 38 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz. U z 2009r. Nr 153, poz. 1227 ze zmianami) i dotyczy on ubezpieczonych oraz pozostałych po nich członków ich rodzin, którym świadczenia przysługują w oparciu o przepisy tej ustawy. W przedmiotowej sprawie przepis ten ma zastosowanie z mocy art. 15 pkt 1 ustawy z dnia 27 czerwca 2003r. o rencie socjalnej, który wprost wskazuje, że w sprawach nieuregulowanych w ustawie stosuje się art. 138 ustawy o emeryturach i rentach.

Na wstępie zwrócić należy uwagę, że omawiany przepis uzależnia obowiązek zwrotu świadczenia, między innymi od właściwego pouczenia osoby pobierającej świadczenie o braku prawa do jego pobierania.

Analiza akt rentowych wnioskodawcy pozwoliła Sądowi Apelacyjnemu na ustalenie, że znajduje się w nich decyzja zawierająca właściwe pouczenie o okolicznościach powodujących zawieszenie prawa do renty socjalnej (decyzja z 18 lutego 2008r. ustalająca prawo do renty socjalnej). Pouczenie to w ocenie Sądu Apelacyjnego należy określić jako prawidłowej, gdyż jest jasne i zrozumiałe.

Dodać należy, że kolejna decyzja z 15 marca 2011r. skierowana do wnioskodawcy zawiera identycznej treści pouczenie, niezależnie od pisma, jakie Zakład wystosował do skarżącego 24 maja 2011r. wzywając go do przedłożenia zaświadczenia o wysokości przychodu osiągniętego w poszczególnych miesiącach 2010r. z tytułu w Urzędzie Gminy w J..

Wszystko to razem prowadzi do wniosku, że przychód osiągnięty przez M. S. we wrześniu 2011r. był wyższy od dopuszczalnego, w związku z czym renta socjalna podlegała zawieszeniu, a w konsekwencji pobrane świadczenie jako nienależne w rozumieniu art. 138 ustawy o emeryturach i rentach z FUS podlegało zwrotowi.

W tym stanie rzeczy należy stwierdzić, że decyzja organu rentowego była w pełni uzasadniona, stąd też Sąd Apelacyjny uwzględniając apelację orzekł jak w sentencji stosownie do art. 386 § 1 kpc.